

Itinerář exkurze po uměleckých památkách Kypru

1. den, ne, 23.4., odlet z Bratislavy v 18:25, přilet do Pafu 22:20, délka letu 2 hod. 55 min., posun časového pásma 1 hod., v **Pafu** pojedeme z letiště autobusem č. 612 (odjezd 22,45, příjezd do Kato Pafos Station 23,20), dále pěšky asi 750 m do ubytování v Kefalos Damon Hotel Apartments, Tombs of the Kings Road 8061

2. den, po, 24.4.: **Kato Pafos** (Dolní P.), sraz v 9,25 v hotelové hale, odchod v 9,30, pěší přesun cca 750 m, naším cílem bude Archeologický park – významné antické naleziště (římské mozaikové podlahy aj.), na okraji s katakombami sv. Solomonie a sv. Lambriana, studenti a do katakomb všichni mají vstup zdarma, prohlídka nám bude trvat asi do 12 hod., poté rozhod, zájemci si mohou prohlédnout ještě blízký jeskynní komplex Fabrika Hill, individuální oběd; sraz ve 14,00 ve vstupní části nekropole Královské hroby (Tombs of the Kings) ze 4. stol. před Kr., vstupné 2 EUR, prohlídka asi do 15,15, poté se vydáme do části města **Pano Pafos** (Horní P.), kde si prohlédneme centrum, včetně radnice, katedrály sv. Teodora a Městské galerie (Municipal Gallery), společný program nejdéle do 17,30 hod.

3. den, út, 25.4.: sraz v 8,40 v hotelové hale, v 8,45 vyrazíme na další prohlídku **Dolního Pafu**, asi v 9,05 dorazíme k hradu střežícímu místní přístav a půjdeme dovnitř na prohlídku (2,50 EUR), odtud se vydáme k blízkému kostelu z 12. stol. Agios Kyriaki, který stojí na rozvalinách sedmilodní byzantské baziliky, dále je tu sloup sv. Pavla a další kostel Panagia Theoskepasti týčící se na skále, jež je součástí městského opevnění, ze zastávky Artemidos - Poseidonos Ave naproti tomuto kostelu se v 10,40 (nebo raději z konečné Kato Pafos v 10,30) vydáme autobusem č. 612 do zast. Archiep. Makariou C` Ave. - Al. Panagouli (příjezd 10,53) na předměstí Pafu jménem **Geroskipou**, tam si prohlédneme kostel sv. Paraskevvy z 9. stol. (vstup volný) a Místní národopisné muzeum (Local Ethnographic Museum, vstup volný). V rámci polední, obědové pauzy zájemci mohou navštívit ještě Církevní muzeum (dříve Byzantské, Ecclesiastical Museum, vstup 4 EUR). Tato pauza bude trvat do 14,20 hod. Pak z téže zast. zast. Archiep. Makariou C` Ave. - Al. Panagouli opět busem č. 631 v čase 14,23-14,40 pojedeme na zast. Kouklia Archaeological Site 2 – čeká nás **Kouklion** neboli Palaipafos: pozůstatky Artemidina chrámu, Lusignanský dům, Ledin dům atd. (památko UNESCO), odjezd zpět do Pafu bude zřejmě individuální, lze využít např. bus č. 630 vyjíždějící v 16,20 ze zast. Kouklia Archaeological Site 2 a končící svou cestu 16,45 na hlavním autobusovém nádraží Municipal Market Station. Pro romantiky se nabízí návštěva unikátního místa na mořském pobřeží **Petra tou Romiou**, kde se podle řeckých mýtů na místě zvaném Afroditina skála vynořila z mořské pěny bohyně lásky, krásy a plodnosti Afrodita. Bus č. 631 odjíždí ze zast. Kouklia Archaeological Site 2 v 16,30 a v 16,49 je na místě (zast. Petra tou Romiou). Bus č. 631 se však vrací z téže zastávky až v 19,30 a do Kato Paphos Station dorazí ve 20,24. Proto plánujeme udělat zastávku na tomto místě při návratu z výletu o den později.

4. den, st, 26.4.: cesta pronajatým autobusem

Sraz v hotelové hale v 8,40, odjezd v 8,45

- 1) **Tala**, klášter Agios Neophytos, 12 km, 20 min., otevřeno od 9. hod., vstupné 2 EUR, odj. 9,45
- 2) **Panagia**, klášter Chrysorrogiatissa, 35 km, 40 min., otevřeno od 10. hod., zdarma, dále místní kostel Panny Marie (Panayia Eleousa Church) a rodný dům Makaria III., odj. 11,45
- 3) Město **Limassol**, 85 km, 1 hod. 15 min., po příjezdu do města projdeme jeho centrem, od hradu po centrální tržnici, pak bude rozhod na oběd a vlastní program, odjezd v 15,00
- 4) Hrad **Kolossi**, 13 km, 15 min., vstupné 2,50 EUR, odjezd v 16,00
- 5) Klášter **Agios Nikolaos ton Gatou** (Sv. Mikuláš koček), 12 km, 15 min., vstup zdarma, klášterní kostel nepřístupný, tradiční chov koček, odjezd v 16,45

- 6) Antické město **Kourion**, 27 km, 35 min., vstupné 3,60 EUR, odjezd v 18,00
- 7) Pozůstatky **Apollonova chrámu** (Temple of Apollo Hylates), 4 km, 5 min., vstupné 2 EUR, otevřeno až do 19,30, odjezd v 18,30
- 8) Mořská zátoka **Petra tou Romiou** při západu slunce a návrat do Pafu, celkem cca 50 km, 45 min., příjezd asi v 19,45 hod.

5. den, čt, 27.4.: odpočinkový den, volný program

6. a 7. den, pá 28.4. a so, 29.4.: doporučený program – možné tipy se směry od Pafu (místa sub 2 a poslední sub 5 budou dostupná asi jen vypůjčeným autem):

- 1) severovýchod: hlavní město Kypru **Nikósie** (Lefkósie) v obou jejích částech – řecké i turecké
- 2) jihovýchod: neolitická osada **Choirokoitia** (památka UNESCO) a přístavní město **Larnaca**
- 3) SV: skupina 10 byzantských kostelů s nástěnnými malbami v pohoří **Troodos** (též UNESCO)
- 4) z okolí Pafu: SV městečko **Polis** s archeologickou lokalitou **Marion**, S archeologické lokality **Agios Georgios** v obci **Pegeia** a **Maa-Palaiokastro**
- 5) přírodní lokality západního Kypru: **Korálová zátoka**, **Afroditiny lázně**, poloostrov **Akamas**, údolí **Xeros** a **Diarizos**, **Cedrové údolí** v pohoří Troodos

8. den, ne, 30.4.: dopoledne volný program, po poledni přesun na letiště Pafos, odlet 15,55 – 18,00 přílet do Bratislavy

Změny itineráře vyhrazeny, sledujte informace rozesílané přes aplikaci whatsapp.

Informace o možnostech dalších výletů (včetně lodních) lze získat v průběhu pobytu, zvláště pak při cestě autobusem 26.4.

Na ostrově Kypru se vystřídali představitelé různých kultur a státních útvarů. Základní chronologie: po prehistorické a archaické historické periodě následuje klasické, helénistické a římské období (475 př. Kr. – 395 po Kr.), dále období byzantské (395–1191), franské dynastie (1192–1489), vlády Benátčanů (1489–1571), Osmanské říše (1571–1878) a britské koloniální vlády (1878–1960). Od r. 1960 je Kypr republikou, od r. 2004 členskou zemí Evropské unie. Centrální vládě nepodléhá separatistická severní část ovládaná Turky, ale hranice mezi oběma částmi ostrova by nyní měla být průchozí.

Pro základní orientaci v kyperských památkách lze doporučit webovou stránku Visit Cyprus:

<https://www.visitcyprus.com/index.php/en/>

Při kliknutí na konkrétní památku, např. na hrobky králů v Pafu, máte v pravé liště „Brochures (pdf)“, z těchto brožur je zajímavá zvláště ta první *Cyprus 11 000 years of history and civilisation*

<https://www.visitcyprus.com/index.php/en/discovercyprus/culture/sites-monuments/253-tombs-of-the-kings>

Kypr na webu seznamu světového kulturního dědictví UNESCO:

<https://whc.unesco.org/en/statesparties/cy>

Pafos a Kypr na mapách.cz:

[https://mapy.cz/turisticka?l=0&q=Pafos%20\(%CE%A0%CE%AC%CF%86%CE%BF%CF%82\)&source=osm&id=82581&x=32.4327765&y=34.7758556&z=12](https://mapy.cz/turisticka?l=0&q=Pafos%20(%CE%A0%CE%AC%CF%86%CE%BF%CF%82)&source=osm&id=82581&x=32.4327765&y=34.7758556&z=12)

Vyhledávač autobusového spojení:

<https://www.cyprusbybus.com/search.aspx>